

Kilptäide emasloomad on end suistega taime lehele kinnitanud.

Kleepuva kuukinga saladus

Mulle kingiti kuuking. Esialgu õitses ta kenasti, kuid ühtäkki märkas, et taim hakkab mingit kleepuvat lõnga välja ajama. Kui seda oli veel vähe, lõnga mind eriti ei häirinud. Arvasin, et ehk on see kõik normaalne ja mööduv. Nüüd on aga selge, et lõngaajamine otsa ei saa ning probleem muutub ainult hullemaks. Viimastel nädalatel on lisaks lõngale lehtedele tekkinud ka mingi must hallitus. Kas oleks rohtu, mis avitaks või pean tõesti lille ära viskama?

Vastab

JAAN METTIK

Kuigi kuukinga õisikuvartel võivad tõesti vahel olla väikesed kleepuvad nektaritiilgad, on kõiki lehti kattev kleepuv kirme kõike muud kui normaalne. Tõenäoliselt on teie taimel end sisse seadnud kilptäid ning kleepuv kiht on nende eritatav mesineste.

Kilptäi on üks salakavalamaid toalillete kahjureid. See putukas ei

lenda ega siba ringi ning algajal lillesõbral võib tekkida kahtlus, kas lehtedel leiduvad naastukesed ongi üldse elusolendid.

Tegelikult on need kilpjad naastud, mille järgi täid ka nime saanud, kilptäide emasloomad. Nad on end suistega taime kudedesse kinnitanud ning muunduvad sisuliselt munadega täidetud kotiks, mis on vahakilbiga kaetud. Kui emasloom sureb ja kilp taimelt irdub, pääsevad uued vastsed vabadusse ning ring algab otsast peale.

Kuidas kilptäist vabaneda? Esmalt tuleb hakata taimi pesema. Kilptäide kilbikesed tuleks taimelt leht lehe haaval rohelise seebiga maha nühkida.

Kindlasti ei tohiks pesemata unustada ka taime vart. Sellise pesemisega te kilptäidest täielikult ei vabane, mõned putukad jäävad lehekaenaldesse kindlasti alles, kuid nii hoiate nende asurkonna arvukuse mingil määral siiski kontrolli all.

Kui soovite kilptäidest täielikult vabaneda, tuleb appi võtta keemilised putukatõrjevahendid, kuid nendegi valikul peab olema küllalt kriitiline. Kuna kahjurid on kilbi all peidus, ei pääse tavalised kontakt-preparaadid neile lihtsalt ligi. Kaupluses tuleks valida süsteemne preparaat, mis imendub taime läbi selle kattekudede ning mõjub taimemahlu imevatele kahjuritelle seespidiselt. Milline just, selles osas konsulteerige aiakeskuste müüjatega. Kuna kaupluseti on valik erinev, ei tasu soovitada üht ja ainust preparaati.

Loomulikult tuleb igasuguste kemikaalide kasutamise korral täpselt jälgida pakendile trükitud kasutusjuhendit.

Mis puutub aga viimasel ajal taime lehtedele siginenud musta kirmesse, siis need on tahmkatteseened, kes elavad mesinestel ning otsest taimi ei kahjusta. Kui vabane kilptäidest, kaovad ka tahmkatteseened.